

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 155/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., D., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 4/2006 (v súčasnosti vedenom Okresným súdom Pezinok pod sp. zn. 4 C/177/08) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2008 doručená sťažnosť J. B. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 4/2006 (v súčasnosti vedenom Okresným súdom Pezinok pod sp. zn. 4 C/177/08).

Sťažovateľ využil aj možnosť podať sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu, ktorý sťažnosť vybavil tak, že nie je dôvodná. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 4/2006, predmetom ktorého je návrh na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov voči jeho bývalému advokátovi.

Sťažovateľ argumentuje vo svojej sťažnosti takto:

„Prvý raz podaním zo dňa 20. júna 2007 postúpil som v tejto veci sťažnosť Ústavnému súdu Slovenskej republiky pre spôsobenie prietahov v súdnom konaní Okresným súdom Bratislava 2 vo veci 20 C 4/2006. Ústavný súd uznesením I. ÚS 128/07-9 zo dňa 12. júla 2007 moju sťažnosť na prietahy v konaní spôsobené Okresným súdom Bratislava II vo veci 20 C 4/2006 odmietol. Od podania mojej prvej sťažnosti uplynulo 10 mesiacov a súd vo veci ešte stále nevytýčil prvé pojednávanie a nie je mi známe či vo veci vôbec dajakým spôsobom koná v snahe zjednať nápravu v tom zmysle, aby konanie postupovalo v primeranej časovej lehote postupujem ústavnému súdu v tejto veci druhú sťažnosť.

K veci uvádzam, že dňa 6. decembra 2005 podal som na dotknutý súd žalobu na advokáta Mgr. M. Z., ktorá je evidovaná na Okresnom súde Bratislava 2 pod č. k. 20 C 4/2006-18, a to pre spôsobenie škody pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z., pričom som súčasne podal oznámenie polícii pre podozrenie zo spáchania trestného činu. Polícia vec odstúpila Slovenskej advokátskej komore a jej Revízná komisia SAK mi oznámila, že dala pokyn na disciplinárne konanie príslušnej sekcii SAK. Upozorňujem ústavný súd na uvedenú skutočnosť podrobnejšie preto, aby som dal do pozornosti ústavnému súdu, že ide o osobitne závažný prípad poškodenia ma menovaným advokátom Mgr. M. Z., ktorého mi súd určil na zastupovanie približne v piatich žalobách, pritom advokát svojím počínaním v rozpore s uvedeným zákonom zneužil svoje postavenie môjho právneho zástupcu, keď konal v žalobe na iných v môj neprospech a proti mojím záujmom a teda v prospech ľudí a právnickej osoby, ktorých som žaloval. Týmto svojím počínaním zmaril moje žalobné podanie na PhDr. S. B., Firmu T. a spol. S. a spol., ktorá bola podaná na Okresný súd Bratislava III. V tejto veci konal advokát Mgr. M. Z. ako môj právny zástupca, určený súdom na moje zastupovanie, bez môjho vedomia tak, že moja žaloba bola

súdom odmietnutá a súd v nej konanie zastavil, pričom advokát Mgr. M. Z. zatajil predomnou uznesenie súdu o zastavení konania, toto uznesenie mi súd nedoručil, ale podľa O. s. p. správne ho doručil môjmu právnenému zástupcovi Mgr. M. Z., ktorý ma s uznesením neoboznámil, nadobudlo právoplatnosť, pretože, keďže som o uznesení nevedel, nemohol som sa voči nemu v zákonnej lehote odvolať a už vôbec nie po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia. Tak som sa nemohol domôcť práva, keďže žalovanými PhDr. S. B., firmou T. S. a Spoločenstvom vlastníkov bytov a nebytových priestorov so sídlom som bol hrubo poškodený pri rekonštrukcii činžiaku, v ktorom bývam, pri ktorej v mojej neprítomnosti, bol som na liečení, boli hrubo poškodené vonkajšie časti bytu vrátane interiéru lódzie, satelitnej antény, stien a pod. Aj v ďalších piatich žalobách postaral sa advokát Mgr. M. Z., ktorého mi určil na zastupovanie súd, následne minimálne o oddialenie súdneho konania podľa mojich piatich žalobných podaní, čím mi spôsobil ďalšiu škodu oddialením konania a rozhodnutia súdov o mojich žalobách. Z uvedených dôvodov podal som teda na advokáta Mgr. M. Z. žalobu na Okresný súd Bratislava II, kde je evidovaná pod číslom 20 C 4/2006-18, v ktorej uvedený súd nekoná v primeranom časovom limite, ale dopúšťa sa evidentných prieťahov v súdnom konaní vo veci 20 C 4/2006-18, čo ma viedlo podať túto sťažnosť, v poradí druhú, na spôsobovanie prieťahov v súdnom konaní Okresným súdom Bratislava II vo veci 20 C 4/2006.“

Sťažovateľ tvrdí, že využil všetky jemu dostupné opravné prostriedky na odstránenie prieťahov v konaní, a konštatuje:

„Z priebehu prípravného konania vo veci 20 C 4/006-61 je zrejmé, že dotknutý Okresný súd Bratislava II vykonával jednotlivé procesné úkony zdĺhavo, so značným časovým oneskorením čo malo za následok vznik súdnych prieťahov. Po využití dostupných opravných prostriedkov, podaním sťažnosti predsedníčke dotknutého okresného súdu, sa na veci nič nezmenilo, prieťahy v konaní pokračujú a preto postupujem túto, v poradí už druhú sťažnosť Ústavnému súdu Slovenskej republiky pre prieťahy vo veci 20 C 4/2006 61.“

Navrhuje,

„- aby Ústavný súd Slovenskej republiky prijal také rozhodnutie, ktorí zaviazže

dotknutý súd postupovať v konaní v veci 20 C/4/2006 bez ďalších prietáhov, čo zdôvodňujem vyššie s dôrazom na závažnosť a charakter mojej žaloby na advokáta Mgr. M. Z., o ktorej súd nerozhoduje v primeranom časovom limite,

- aby Ústavný súd Slovenskej republiky zaviazal dotknutý súd vyplatiť primerané zadosťučinenie vo výške minimálne 100 000,- Sk, pretože ide o nekonanie, resp. zdĺhavé konanie dotknutého súdu vo zvlášť chýlostivej veci, za ktorú treba považovať zneužitie právneho zastúpenia súdom určeným advokátom Mgr. M. Z., ktorý sa postaral svojím zmarením, orp. sa zámerným konaním o zmarenie súdneho konania a rozhodnutie veci v môj neprospech, čím mi spôsobil značnú majetkovú i nemajetkovú ujmu,

- aby Ústavný súd Slovenskej republiky zaviazal dotknutý súd k úhrade môjho právneho zastupovania pred ústavným súdom a všetkých výdajov spôsobených v súvislosti s konaním o tejto sťažnosti na Ústavnom súde Slovenskej republiky. “.

Ako sťažovateľ uvádza vo svojej sťažnosti, ochrany svojho základného práva postupom okresného súdu v označenom konaní sa už na ústavnom súde domáhal, a to sťažnosťou z 18. júna 2007, ktorú ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 128/07-9 z 12. júla 2007 odmietol ako zjavne neopodstatnenú, keď konštatoval, že aj keď okresný súd v danej veci nenariadil žiadny termín pojednávania a v podstate sa nezaoberal meritom veci, ale riešil len otázky procesného charakteru, ktoré v konaní, samozrejme, nemožno prehliadnuť, doterajšia dĺžka konania, a to aj s prihliadnutím na charakter súdneho sporu, nepredstavuje takú intenzitu, ktorá by mohla zasiahnuť do základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 20. augusta 2007.

Ústavný súd na okresnom súde zistil, že po rozhodnutí ústavného súdu okresný súd 3. augusta 2007 ustanovil uznesením sťažovateľovi právnu zástupkyňu; proti tomu uzneseniu sa odvolal sťažovateľ (17. augusta 2007), ako aj právna zástupkyňa (23. augusta 2007). Dňa 23. októbra 2007 bolo uznesenie o ustanovení právnej zástupkyne zrušené a sťažovateľovi bol ustanovený nový právny zástupca. V súvislosti s organizačnou zmenou súdov bola vec sťažovateľa 9. januára 2008 postúpená Okresnému súdu Pezinok ako

miestne príslušnému súdu a 10. januára 2008 bola pridelená pod sp. zn. 4 C/177/08 zákonnej sudkyňi, ktorá bola dlhodobo práceneschopná. V dôsledku zmeny rozvrhu práce tohto súdu bola vec 19. marca 2008 pridelená novej zákonnej sudkyňi.

Sťažovateľ požiadal 4. apríla 2008 o vylúčenie právneho zástupcu a o ustanovenie iného advokáta. Dňa 22. apríla 2008 bolo uznesenie o ustanovení právneho zástupcu zrušené a sťažovateľovi bol ustanovený nový právny zástupca. Uvedené uznesenie bolo expedované 24. apríla 2008.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané

náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenejšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 4/2006.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Postup okresného súdu v danej veci sa v napadnutom konaní nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, napriek tomu, že konanie trvá približne dva roky a štyri mesiace, z toho na okresnom súde asi dva roky. Ústavný súd totiž zobrať do úvahy aj skutočnosť, že rozhodovanie o procesných návrhoch, o ktorých je podľa príslušných procesných kódexov [napr. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)] všeobecný súd povinný rozhodnúť ešte pred vlastným prejednaním

a rozhodnutím o merite veci, je okolnosťou, na ktorú sa musí prihliadať pri posudzovaní tvrdenia o porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože takáto okolnosť v zásade bráni súdu konať a rozhodnúť vo veci samej, a tým splniť účel tohto základného práva, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (I. ÚS 128/03, II. ÚS 133/03). Využitie možností daných navrhovateľovi procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy (napr. I. ÚS 31/01). Sťažovateľ však v napadnutom konaní pred okresným súdom nesporne prispel k celkovej dĺžke konania svojimi opakovanými návrhmi na zrušenie uznesení o ustanovení mu právneho zástupcu v označenom konaní. Okresný súd vzhľadom na nespokojnosť sťažovateľa s ustanoveným právnym zástupcom rozhodoval od augusta 2007 o tejto otázke štyri krát.

Za ojedinelú nečinnosť v období od augusta 2007 do mája 2008 považuje ústavný súd obdobie od januára 2008 do 19. marca 2008, nie však okresného súdu, ktorý sťažovateľ označil za porušovateľa svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ale Okresného súdu Pezinok, na ktorý prešla vec od 1. januára 2008. Táto nečinnosť nemá takú intenzitu, aby ju bolo možné označiť za zbytočné prietahy v konaní. Toto obdobie ústavný súd považuje ako čas, počas ktorého sa Okresný súd Pezinok oboznamoval s vecou, ktorá prešla naň od 1. januára 2008.

Ústavný súd už v predchádzajúcich prípadoch judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného

práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu nevyhovet (napr. I. ÚS 57/01).

S ohľadom na doterajšiu dĺžku namietaného konania, na ojedinelé obdobie nečinnosti, ako aj na intenzitu využívania procesných oprávnení sťažovateľa, ktoré ovplyvňovali dĺžku a priebeh konania, a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v označenom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj o ďalších nárokoch uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2008